

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії № 2

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні питання гематології та трансфузіології»
(назва навчальної дисципліни)

навчальний рік **2020-2021**

галузь знань **22 «Охорона здоров'я»**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність **223 «Медсестринство»**
(шифр і назва спеціальності)

курс **2 ОКР «Магістр»**

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
педіатрії №2
Протокол від
“28” серпня 2020 року № 15

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем професійної підготовки
педіатричного профілю
Протокол від
“31 ” серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри

(підпис)

“ 28 ” серпня

проф. **Макеева Н.І.**
(прізвище та ініціали)

2020 року

Голова методичної комісії ХНМУ з проблем
професійної підготовки
педіатричного профілю

(підпис)

Гончарь М.О.
(прізвище та ініціали)

“ 31 ” серпня

2020 року

Харків – 2020 р.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання) _____

Макеєва Н.І. – завідувач кафедри, професор, .д.мед.н.

Афанасьєва О.О. – доцент, к.мед.н.

Інформація про викладача:

Макєєва Наталія Іванівна – доктор медичних наук, завідувач кафедри педіатрії №2, професор, спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча нефрологія», «Дитяча гематологія», «Дитяча пульмонологія».

Контактний тел.: +380662571720; E-mail: makeevanataly313@gmail.com

Афанасьєва Оксана Олександрівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №2, спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча гематологія».

Контактний тел.: +38 050 570 10 55; E-mail: afanasieva.aleks@gmail.com

Контактний тел. та E-mail кафедри: тел. (057) 725-18-99, pediatr02@gmail.com

Очні консультації: за попередньою домовленістю;

ВСТУП

Силабус програми навчальної дисципліни “ Актуальні питання гематології та трансфузіології ” складений відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) магістр

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 223 Медсестринство»

(код і найменування спеціальності)

спеціалізації(-й) _____.

(код і найменування спеціалізації)

освітньої програми «Актуальні питання гематології та трансфузіології»

(найменування освітньої програми)

Опис навчальної дисципліни (анотація) Програма дисципліни «Актуальні питання гематології та трансфузіології» призначена для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації спеціальності «Медсестринство», кваліфікація «Магістр медсестринства», напрямку підготовки 22 «Охорона здоров'я». Вивчення дисципліни здійснюється впродовж 3-го семестру. Обсяги розділу дисципліни - 3 кредита. Кількість годин: всього- 90; аудиторних - 8, в тому числі – практичних занять - 6, лекцій – 2; самостійна робота - 82.

Силабус програми навчальної дисципліни «Актуальні питання гематології та трансфузіології» для студентів вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації складений для спеціальності «Медсестринство», напряму підготовки «Охорона здоров'я» відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) і освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців згідно вимог Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) і затвердженого Наказом МОЗ України № 52 від 31.01.2005 р.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання гематології та трансфузіології»

а) базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної фізіології, анатомії людини та патоморфології, гістології, фармакології, медсестринського діагнозу та інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи формування студентами умінь та навичок, які визначаються кінцевими цілями вивчення дисципліни «Медсестринство в педіатрії» та можуть бути використані ними при подальшому вивченні педіатрії, дитячих інфекційних хвороб та інших клінічних дисциплін в процесі навчання та у подальшій професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “ Актуальні питання гематології та трансфузіології” є: встановлення кінцевих цілей на основі освітньо-професійних програм (ОПП) підготовки медичної сестри з кваліфікацією «бакалавр медсестринства», що є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Актуальні питання гематології та трансфузіології ” є вивчення дисципліни та вирішення таких завдань:

1. Вдосконалити знання з питань організації лікувально-профілактичної допомоги дітям та особливостей роботи медичних сестер в цих закладах.

2. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань системи крові у дитячому віці.

3. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених гематологічних захворювань дитячого віку.
4. Складати план обстеження, готувати хворих до обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворювань системи крові у дитячому віці.
5. Проводити диференціальну діагностику та ставити сестринський діагноз при типовому перебігу найбільш поширених дитячих гематологічних хвороб.
6. Демонструвати володіння принципами догляду за хворими, дієтотерапії, лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань системи крові у дитячому віці.
7. Надавати долікарську невідкладну допомогу дітям при захворюваннях системи крові.
8. Здійснювати оцінку прогнозу при найбільш поширених захворюваннях системи крові у дитячому віці.
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в педіатрії.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– *загальні:*

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
7. Здатність приймати обґрунтовані рішення
8. Здатність працювати в команді
9. Навички міжособистісної взаємодії

спеціальні (фахові, предметні):

- Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.
- Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.
- Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
- Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.
- Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.
- Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.
- Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.
- Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.
- Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.
- Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3,0 кредита ЄКТС.

Тема 1. Сучасні уявлення про систему кровотворення та методи її дослідження. Дефіцитні анемії: диференційна діагностика, лікування, профілактика. Анемії при хронічних захворюваннях. Гостра та хронічна постгеморагічна анемія.

Основні етапи кровотворення, нормальні показники елементів крові у дітей різного віку. Клінічна інтерпретація результатів клінічного аналізу крові та мієлограми у дітей різного віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика залізодефіцитної, В-12 дефіцитної та фолієводефіцитної анемії у дітей. Лікування та профілактика. Гостра та хронічна постгеморагічна анемія. Діагностика. Невідкладна допомога. Диференційна діагностика дефіцитних анемії в рамках мультидисциплінарної команди. Принципи менеджменту.

Тема 2. Апластичні анемії. Спадкові, набуті та імунні гемолітичні анемії. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика. Лікування та профілактика.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика спадкових, набутих та імунних гемолітичних анемії. Лікування та профілактика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика спадкових та набутих апластичних анемії. Критерії діагностики. План обстеження дитини з анемією. Диференційна діагностика.

Тема 3. Сучасні уявлення про систему гемостазу та методи її дослідження. Синдром

порушення первинної ланки гемостазу. IgA васкуліт. Тромбоцитопенічна пурпура. Тромбоцитопатії у дітей.

Сучасні уявлення про систему гемостазу та методи її дослідження. Синдром порушення первинної ланки гемостазу. Клінічні симптоми. План обстеження дитини з геморагічним синдромом. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика, лікування та профілактика IgA васкуліту. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика, лікування та профілактика Тромбоцитопенічної пурпури. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика, лікування та профілактика Тромбоцитопатій у дітей.

Тема 4. Коагулопатії у дітей . Гемофілія. Хвороба Віллебранда.

Коагулопатії у дітей. Класифікація. Критерії діагностики. Методи дослідження вторинної ланки гемостазу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика гемофілії. Лікування та профілактика. Клініка, діагностика та лікування хвороби Віллебранда.

Тема 5. Лейкози у дітей: сучасні уявлення про розвиток лейкозів у дітей та методи дослідження. Лімфобластні та мієлобластні лейкози у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика. Лікування, диспансерне спостереження.

Поняття лімфопроліферативних захворювань. План обстеження дитини з підозрою на онкогематологічне захворювання. Лейкози у дітей: сучасні уявлення про розвиток лейкозів у дітей та методи дослідження та лікування. Класифікація. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика лімфобластних лейкозів у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика мієлобластних лейкозів у дітей. Лікування, диспансерне спостереження.

Тема 6. Лімфоми у дітей, методи дослідження. Лімфоми Ходжкіна та неходжкінські лімфоми.

Сучасні уявлення про розвиток лімфом у дітей, методи дослідження. Класифікація. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика, лікування, диспансерне спостереження при Лімфомі Ходжкіна. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та диференційна діагностика, лікування, диспансерне спостереження дітей з неходжкінськими лімфомами.

Тема 7. Методи розрахунку крововтрати, показання до проведення гемотрансфузій. Посттрансфузійні ускладнення. Невідкладна допомога. Профілактика. Класифікація компонентів та препаратів донорської крові, їх характеристика, показання до застосування, умови зберігання.

Загальні питання трансфузіології та основи клінічної трансфузіології. Основи законодавства України про трансфузіологію. Організація трансфузіологічної служби у лікувальному закладі. Основи біологічної безпеки в лікувальному закладі. Методи розрахунку крововтрати, показання до проведення гемотрансфузій. Класифікація компонентів та препаратів донорської крові, їх характеристика, показання до застосування, умови зберігання. Посттрансфузійні ускладнення. Невідкладна допомога. Профілактика.

4. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна

	(шифр і назва)	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство» (шифр і назва)	Рік підготовки: 2-й
		Семестр 3-й
Годин для очної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента - 82	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції 2 год. -
		Практичні, семінарські 6 год. -
		Лабораторні - -
		Самостійна робота 82 год -
		Вид контролю - залік

5. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин					
	Форма навчання (денна або вечірня)					
	усього	У тому числі				
лек		пр	лаб	інд	срс	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ дисципліни 1						
Тема 1. Залізо-, білково- та вітамінодефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, та апластичні анемії у дітей.	22	-	2			20
Тема 2. Геморагічні захворювання у дітей. Гемофілія, тромбоцитопенія, тромбоцитопатія та геморагічний васкуліт у дітей.	24	2	2			20
Тема 3. Лейкемії у дітей. Лейкемоїдні реакції. Мієлодиспластичний синдром.	13	-	1			12
Тема 4. Лімфоми у дітей.	15	-	-			15
Тема 5. Загальні питання трансфузіології та основи клінічної трансфузіології Підсумковий контроль (залік)	16		1			15
Разом за розділом 1	90	2	6			82

6. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
1.	Система гемостазу. Геморагічні захворювання у дітей. Гемофілія, тромбоцитопенія, тромбоцитопатія та геморагічний васкуліт у дітей. Невідкладна допомога.	2
Всього годин лекцій		2

7.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.		
2.		
Всього годин семінарських занять		

8.Теми практичних занять

№	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Залізо-, білково- та вітамінодефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, та апластичні анемії у дітей.	2
2.	Геморагічні захворювання у дітей. Гемофілія, тромбоцитопенії, тромбоцитопатії та геморагічний васкуліт у дітей.	2
3.	Лейкози та лімфоми у дітей.	2
Всього годин практичних занять		6

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		
2		
...		
Всього годин лабораторних занять		

10.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система кровотворення та методи її дослідження.Нормальні показники елементів крові у дітей різного віку. Клінічна інтерпретація результатів клінічного аналізу крові та мієлограми у дітей різного віку.	5
2	Дефіцитні анемії: залізодефіцитна, В-12-дефіцитна та фолієводефіцитна анемії.	10
3	Спадкові, набуті та імунні гемолітичні анемії. Апластичні анемії.	5
4	Система гемостазу та методи її дослідження. ІgА васкуліт. Тромбоцитопенічна пурпура. Тромбоцитопатії у дітей.	10
5	Коагулопатії у дітей. Гемофілії. Хвороба Віллебранда.	10
6	Лейкози у дітей. Лімфобластні лейкози у дітей.	7
7	Мієлобластні лейкози у дітей.	5
8	Лімфоми у дітей. Лімфома Ходжкіна.	5
9	Неходжкінські лімфоми у дітей.	5
10	Лейкемоїдні реакції у педіатрії. Мієлодиспластичний	5

	синдром	
11	Загальні питання трансфузіології та основи клінічної трансфузіології.	5
12	Класифікація компонентів та препаратів донорської крові, їх характеристика, показання до застосування, умови зберігання.	5
13	Методи розрахунку крововтрати, показання до проведення гемотрансфузій. Посттрансфузійні ускладнення. Невідкладна допомога. Профілактика.	5
Всього годин самостійної роботи студента		82

11. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання - форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання.

12. Методи навчання

Видами навчальної діяльності студентів, згідно з навчальним планом є:

а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (СРС).

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів педіатрії.

Перевага віддається лекціям проблемним, оглядовим та концептуально-аналітичним. Лекція стає процесом, під час якого в студентів формуються знання, забезпечуються мотиваційний компонент і загально-орієнтований етап оволодіння науковими знаннями. Посилюється роль лекцій вт якісному управлінні самостійною роботою студентів.

Практичні заняття за методикою організації є клінічними, спрямованими на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Вони передбачають:

- Збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя
- Збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів)
- Обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація серцевої ділянки та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин)
- Обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів)
- Обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунка, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу)
- Обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація)
- Виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром
- Поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання
- Здійснення контролю за підготовкою пацієнта до забору матеріалу для лабораторних досліджень
- Рекомендувати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого
- Здійснювати диференційну діагностику захворювань
- Поставити сестринський діагноз
- Визначити характер лікування захворювання
- Визначити необхідний режим при лікуванні захворювання, комплекс заходів по медсестринському догляду за хворим

- Визначити необхідну дієту при лікуванні захворювання
- Визначення тактики обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду
- Знати загальні принципи організації роботи дитячих відділень та лікарень, особливості роботи медичних сестер.

Самостійна робота студента регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять. Можливі види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття, вивчення тем, що розглядаються в плані самостійної роботи студента, пошук та вивчення додаткової літератури, написання рефератів, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях.

13. Методи контролю

- усне опитування;
- тестові завдання;
- вирішення ситуаційних задач;
- оцінка практичних навичок (збір скарг, анамнезу, клінічне обстеження хворого, встановлення сестринського діагнозу, складання плану догляду хворого та ін.)

14. Оцінювання успішності навчання студентів за ЕСТС організації навчального процесу (ПНД, залік, диф. залік, іспит) _____

14.1 Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» (таблиця 1,2)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за національною 4-бальною шкалою.

Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицями 1 або 2.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються ДЗ)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		

4.24-4,26	170	3.47-3,49	139
-----------	-----	-----------	-----

14.2 Проведення та оцінювання диференційованого заліку або іспиту (табл. 3, 4 або 5 з «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...»).

Диференційований залік

Диференційований залік з дисципліни або її частини - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні

практичних завдань.

Диференційований залік проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті і включає:

- Вирішення пакету тестових завдань рекомендується проводити на останньому або передостанньому занятті в семестрі, який включає базові (якірні) тестові завдання ЛП «Крок» у кількості не менше **30 тестів**. Критерій оцінювання – 95% вірно вирішених завдань; «склав - не склав»,
- Оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами дисципліни проводиться в день диференційованого заліку. Оцінка практичних навичок проаодиться за критеріями «виконав», «не виконав».
- Оцінювання освоєння теоретичних знань (які вибрані кафедрою та внесені до програми з дисципліни, за складеними на кафедрі білетами):

Таблиця 5

Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав», «не виконав»

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожену відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

3. Завдання з практичної та професійної підготовки, що відображають уміння та навички під час курації тематичних хворих, оцінювання результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень з метою діагностики та вибору лікувальної тактики, які визначені в переліках робочих навчальних програм дисциплін (РНПД) та ОКХ спеціальностей.

4. Завдання з діагностики та надання допомоги при невідкладних станах (у межах РНПД та ОКХ спеціальності).

5. Виконання медичних маніпуляцій за Списком 5 «Складових галузевих стандартів вищої освіти».

14.3 Оцінка з дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом 2-х та більше семестрів, оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне балів ПНД за всі семестри, протягом яких вивчалась

дисципліна, які переводяться у 120-бальну шкалу ЄСТС (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на диференційованому заліку або іспиті.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами диференційованого заліку або іспиту - 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та за результатами іспиту або диференційованого заліку – 50 балів

14.4 Технологія оцінювання дисципліни(табл. 6 з «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...»).

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час заліків, диференційованих заліків та іспитів. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та іспиту або диференційованого заліку і становить min – 120 до max – 200. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄСТС наведена у таблиці 6.

Таблиця 6

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄСТС**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄСТС	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові заняття, заліки, диференційовані заліки та іспити.

Студентам, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка Fx, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку або іспиту, але не склали його. Оцінка F виставляється студентам, які не допущені до складання диференційованого заліку або іспиту.

Оцінки "Fx" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

Після завершення вивчення дисципліни відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють студенту відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 6) у залікову книжку та заповнюють відомості успішності студентів з дисципліни за формами: У-5.03А – залік; У-5.03Б – іспит; У-5.03В – диференційований залік..

15. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни;
2. Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
3. Тези лекцій з дисципліни;
4. Методичні розробки для викладача;
5. Методичні вказівки до практичних занять для студентів;

6. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
7. Тестові та контрольні завдання до практичних занять;
8. Питання та завдання до контролю засвоєння розділу;
9. Перелік питань до іспиту або диф. заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час іспиту чи диф. заліку.

16. Рекомендована література.

Основна

1. Дитячі хвороби. За ред. В.М.Сідельникова, В.В.Бережного. К.:Здоров'я, 1999. – 734 с.
2. Медицина дитинства/За редакцією П.С.Мощича.-К.:Здоров'я,1994.–Т.1-4.-2350 с.
3. Майданник В.Г. Педиатрия: Учебник для студентов высших мед. учеб. заведений III - IV уровней аккредитации. -2-е изд.– Харьков:Фолио,2006.– 1125 с.
4. Педиатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів/ За ред. проф. О.В.Тяжкої /вид.3.-Вінниця: Нова книга.- 2009.-1136с.
5. Шабалов Н.П. Детские болезни. Учебник.-Питер-Ком, С-Пб., 2002.-1080с.

Допоміжна

1. Hematology: Basic principles and practice / Edited by Ronald Hoffman and al. – Churchill Livingstone, 2000 (3rd adition). – 2584p.
2. Nataliia Makieieva, Oksana Afanasieva, Viktoria Koval. Clinical masks of acute leukemia in children. Inter Collegas. – 2017. – Vol. 4, № 1. 9-13.
3. Nathan and Oski's Hematology of Infancy and Childhood / Edited by David G. Nathan, Stuart H. Orkin. – W.B.Saunders Company, 1998/ - Volume 1 (1-968p.)
4. Nathan and Oski's Hematology of Infancy and Childhood / Edited by David G. Nathan, Stuart H. Orkin. – W.B.Saunders Company, 1998/ - Volume 2 (969- 1914p.)
5. Nelson Textbook of Pediatrics 21th Edition / Robert M. Kliegman, Joseph St. Geme. – 2019. – 4112 p.
6. Гусева С.А., Вознюк В.П., Бальшин М.Д. Болезни системы крови.-К.: Логос, 2001.- 542 с.
7. Одинець Ю.В., Афанасьєва О.О. Анемії у дітей (метод. вказ. для студентів). Метод. вказ. для студентів. - Харків: ХНМУ, 2016. – 36 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ, представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Політика та цінності дисципліни.

Для успішного засвоєння відповідного курсу необхідно виконання певних умов: студент повинен мати достатню теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; регулярно відвідувати практичні заняття; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання та приймати активну участь на кожному занятті; вміти працювати з партнером або в складі групи; при виникненні питань з тематики курсу має можливість обговорювати них з куратором курсу, колегами.

Виконання завдань для оцінювання рівня знань студента повинно бути самостійним - не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказок, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час

заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), дотримання санітарно-епідемічного режиму (в період епідемій та пандемій інфекційних захворювань – COVID-19, тощо).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку заняття, на прохання студента це може зробити староста групи. При виникненні будь-яких питань студент має можливість розв'язати їх з куратором курсу, викладачем, використовуючи контактні дані надані вище.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
  - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
  - пити безалкогольні напої;
  - фотографувати слайди презентацій;
  - брати активну участь у ході заняття.
- заборонено:
  - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
  - палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
  - нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
  - грати в азартні ігри;
  - наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
  - галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра Педіатрії №2 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силлабусі: необхідні зміни у силлабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки педіатричного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри педіатрії №2 ХНМУ.